

Offer eller agent?

- Om kvinnor som kreatörer i den digitala världen

Moa Norrlöv och Mika Nilsson

Kandidatuppsats (SOPA63)

VT2022

Antal ord: 14355 ink. referenslista

Handledare: Hans Knutagård

Abstract

The aim of this study is to look into in what ways the creators on the site OnlyFans can be perceived as either victims or their own agents. This will be done by looking at it from different perspectives such as economy, digitalization and self image. There are four main sources that have been used for our study. These are two dissertations, one documentary from SVT and an interview with a school counselor.

Our research questions are as follows:

1. From our sources, how are the creators perceived as victims on onlyfans?
2. From our sources, how are the creators seen as agents on Onlyfans?
3. How can the position of the creators between agent and victim be understood?

The method we have used is a qualitative method, and more specifically a document analysis. This paper analyzes the different stages of society as stated by Urie Bronfenbrenner, micro, meso and macro. The paper will also discuss this question with two theories, the dramaturgical analysis by Erving Goffman and the symbolical interactionism by George Herbert Mead.

The results of the study is that creators on Onlyfans can be seen as agents because of the overwhelming success by some of the creators already on the platform. They can become entrepreneurs. But, as our study shows, a lot of the time these women get pressured by their customers to make more and more intimate material. We can see how this quickly turns these young women from agents to victims.

Key words: social work, empowerment, internet, pornography, creator, empowerment, OnlyFans, prostitution.

Innehållsförteckning

1. Inledning	5
2. Problemformulering	6
3. Syfte och frågeställningar	7
4. Bakgrund	8
4.1 Influencers	8
5. Kunskapsläget	10
5.1 Prostitution and Perceptiveness: Violated and Aging Bodies in Rizia Rahman's Letters of Blood	10
5.2 Kreatörers upplevelse av OnlyFans	10
5.3 Ekonomi och onlyfans	11
5.4 Pornografi	12
5.5 Digitalisering	14
5.6 Kvinnlig frigörelse	15
6. Teori	17
6.1 Socialkonstruktivism	17
6.2 Symbolisk interaktionism	18
6.3 Goffman	18
6.4 Mikro, meso och makro enligt Urie Bronfenbrenner	19
7. Metod	20
7.1 Bearbetning och analys	20
7.2 Tillförlitlighet	21
7.3 Etiska reflektioner	21
8. Empiriskt material	25
8.1 Avhandling 1	26
8.2 Avhandling 2	27
8.2.1 Lagen om yttrandefrihet	28
8.3 Samtal med skolkurator	29
8.4 Pornfluencers	30
9. Resultat och Analys	31
9.1 Offer	31
9.1.1 Ekonomi	31

9.1.2 Självbild	32
9.2 Agent	33
9.2.1 Självständighet	33
9.2.2 Självbestämmande	34
9.2.3 Ekonomi	34
9.3 Offer kontra agenter i en föränderlig värld	35
9.3.1 En egenkonstruerad roll	37
10. Avslutande diskussion	41
11. Referenslista	43
12. Bilaga	45

1. Inledning

Plattformen och hemsidan OnlyFans har väckt starka åsikter sen den grundades i slutet av 2016. Det kan sägas att det finns två stycken olika läger när det kommer till åsikter kring OnlyFans. Vissa anser att det är ett steg framåt för kvinnors frigörelse och självständighet, medan andra istället menar på att det är ett steg bakåt mot ökat förtryck (Norrgran, 2021). På hemsidan kan innehållsskapare och kreatörer ladda upp sina texter, foton och videor och be personer, deras så kallade "fans", att betala en prenumeration månadsvis för att få tillgång till innehållet. Kreatörerna kan även skicka specifikt innehåll och meddelanden till sina "fans" och kräva en ytterligare betalning för att de ska kunna se detta innehåll. Vem som helst kan skapa ett konto på OnlyFans och det är inte heller ovanligt att kändisar och influencers har en profil på sidan. Dessa personer kan sedan ofta ses marknadsföra sina profiler på andra sociala medier såsom Instagram och TikTok för att locka fler prenumeranter. Det är inte heller ovanligt att kreatörer ses visa upp vilka summor de tjänat på sidan och på så vis uppmuntrar andra att själva börja använda sidan (Larsson, 2020).

Hemsidan har en slags slogan som lyder: Registrera dig och interagera med dina fans! som lovar kreatörer kontroll och deras fans exklusivitet och intimitet. Designad som den "vuxna" versionen av Instagram, är den underliggande premissen inte olik bruket att betala för fotosessioner med kändisar, fast med en tydlig betoning på det pornografiska innehållet. OnlyFans ger inte kreatörerna de verktyg eller resurser som behövs för att locka kunder. För att bygga en publik och lyckas måste kreatörer alltså marknadsföra sig själva och sitt innehåll på andra sociala medieplattformar. På detta sätt kan vi betrakta särskilt populära OnlyFans-kreatörer som influencers. Oavsett publikstorlek måste alla kreatörer bygga, underhålla och dra nytta av sin publik genom att kommunicera ofta med sina följare på sociala medier (Tillman, 2022).

I den här uppsatsen kommer vi att undersöka på vilka olika sätt kreatörerna på OnlyFans kan ses som sin egen agent eller som ett offer i en föränderlig värld. Detta kommer att göras genom en kvalitativ dokumentanalys. Efter att ha beskrivit kunskapsläget på ämnet kommer vi att presentera vårt insamlade material samt vår metod följt av resultat och analys.

2. Problemformulering

På senare tid har hemsidan OnlyFans blivit allt mer populär och ökat kraftigt i antal användare. OnlyFans kan beskrivas som en prenumerationstjänst för innehåll av explicit karaktär. Det har under 2020 blivit hastig tillökning av användare och kreatörer som tyder på att något ändrats i synen på den här typen av innehåll. Detta med tanke på att det har funnits sidor där man kan både producera och konsumera liknande innehåll innan. I takt med att antalet användare och kreatörer ökat, har också debatten kring dess för- och nackdelar exploderat på både sociala medier och i folkmun (Tillman, 2022).

Till följd av Corona-pandemin har OnlyFans växt storartat med fler kreatörer och fler köpare. Innan Coronapandemin slog till hade Onlyfans runt 7,5 miljoner användare. Men i slutet av 2020, drygt ett år senare, hade uppemot 85 miljoner användare anslutit sig till OnlyFans (Ibid.). Det kan diskuteras om detta huvudsakligen beror på ekonomiska aspekter, eller om det handlar om ett vardagsliv som spenderats mer hemmavid med ett större utrymme för fritid som följd. För att avgränsa vårt område kommer vi inte behandla covid-19 aspekten ytterligare, utan det kan mer ses som ett skifte i de förutsättningar som fanns och som en förklaring och bakgrundsfaktor till varför sidan blivit så stor som den nu är.

Sidan OnlyFans samt själva handlingen att sälja sexuellt material i form av videor och bilder på nätet är något som blir allt mer normaliserat. Detta är även något som kan ses i yngre åldrar och via sociala medier sprids budskapet till unga tjejer att detta är ett effektivt och smidigt sätt att tjäna pengar på. På plattformar som TikTok och Instagram kan vi se hur unga kvinnor visar upp sina intjänade pengar och förespråkar OnlyFans som en väg till en bra inkomst. Det finns alltså en jargong inom vissa kretsar att det är en typ av empowerment för kvinnor att kunna profitera på mäns objektifiering av kvinnor.

3. Syfte och frågeställningar

Syftet med denna uppsats är att utifrån valda källor undersöka skillnaden mellan att vara sin egen agent och att vara ett offer som kreatör på sidan OnlyFans.

Forskningsfrågor:

1. Utifrån använda källor, hur ses kreatörerna på OnlyFans som offer?
2. Utifrån använda källor, hur ses kreatörerna på OnlyFans som agenter?
3. Hur kan positionen för kreatörerna mellan agent och offer förstås?

4. Bakgrund

OnlyFans grundades i slutet av 2016 av Tim Stokely och hans bror Thomas, där syftet var att skapa en plattform där man kunde köpa och sälja videotjänster. Köpare kan dels prenumerera på de kreatörer de vill för en viss summa varje månad, men också få tillgång till andra videos genom konceptet PPV (pay-per-view). Det innebär att man betalar en engångssumma för att få tillgång till specifikt innehåll. Onlyfans har gradvis blivit en plattform för mer uteslutande pornografiskt och explicit material, där de tidigare haft en större variation av typen av material som kunde abonneras på såsom matlagning- och träningsinspiration (Bernstein, 2019).

4.1 Influencers

En stor del av att OnlyFans har blivit en växande trend är på grund av sociala medier, och de personer som är stora profiler och stort inflytande på olika sociala medier. Många så kallade influencers, både i Sverige och andra länder, har sökt sig till och börjat använda sig av plattformen OnlyFans och uppmanar sina följare på övriga sociala medier att även börja följa dem där och betala för exklusivt innehåll. Det behöver inte nödvändigtvis röra sig om sexuellt innehåll, utan viss som exempelvis artisten Cardi B delar istället extramaterial från sina musikvideos och konserter. Det finns dock många andra influencers som säljer material av en mer explicit karaktär. I en artikel i aftonbladet från 2012 berättar Patrik Jensen-Sahlström som är förundersökningsledare vid Stockholmspolisens groominggrupp, att Onlyfans byggt upp en fasad av att vara ett glamoröst och elegant sätt att tjäna snabba pengar. Sidan romantiserar fenomenet att köpa sexuella tjänster, och marknadsföringen målar upp en bild av att det går att få en framgångsrik karriär. I marknadsföringen, menar Jensen-Sahlström, finns företrädesvis de stora stjärnorna som tjänar absolut mest pengar på plattformen.

I samma artikel från Aftonbladet (2012) intervjuas polisen Simon Häggström, som är specialiserad på prostitution och människohandel vid Norrmalmspolisen i Stockholm. Han påpekar att det ofta handlar om lockelsen med snabba pengar som får unga kvinnor att gå med i och börja publicera innehåll på OnlyFans. Efter detta eskalerar det ofta, menar han. De tappas kontrollen, och gränserna suddas ut till att börja göra saker som de kanske inte hade

tänkt göra till en början. Ibland leder detta tillslut till att dessa unga kvinnor till sist träffar en man i verkligheten och eventuellt går in i vad man kan kalla för en mer traditionell prostitution. Detta summerar Häggström med att konstatera att många av de unga kvinnor de kommer i kontakt har med har börjat med just att sälja bilder och videos, för att sedan bli pressade av sina konsumenter till att ta det hela längre och längre. OnlyFans kan således i många fall komma att bli en inkörsport till prostitution för unga kvinnor.

Häggström menar även att de unga kvinnor som han möter i många fall även lider av psykisk ohälsa, speciellt de som tagit steget vidare till att ha fysiska möten istället för att bara sälja bilder och videor. Han poängterar dock att det absolut inte är alla som mår psykiskt dåligt, och att det är många som kan hantera att endast sälja material via OnlyFans utan att ta det längre än så. Samtidigt är det många minderåriga som dras in i detta. Även om OnlyFans endast tillåter personer som är 18 eller äldre, är det inget system som är omöjligt att ta sig förbi, menar Häggström. Samtidigt berättar han om ett fall där det var en kvinna som sålde material, men alla pengar som kom in tog hennes pojkvän. Han avslutar med att säga att de män som köper material på sidan OnlyFans inte har någon förståelse kring vad de faktiskt köper, de vet exempelvis inte hur gammal kvinnan är, hur hon mår eller vem det är som tar pengarna i slutändan.

5. Kunskapsläget

I kunskapsläget kommer vi att ta upp den forskning och kunskap som finns inom vårt valda ämne. Det är dock viktigt att poängtera att den första artikeln handlar om prostitution, trots att vi inte likställer en person som producerar material på OnlyFans som prostituerad. Artikeln i sig hade dock en del att lägga till i ämnet, därför har vi också valt att ta med den i vår uppsats.

5.1 Prostitution and Perceptiveness: Violated and Aging Bodies in Rizia Rahman's *Letters of Blood*

Prostitution innebär utbyte av alla former av sexuella tjänster mot pengar och definieras som att "erbjuda eller gå med på att delta i, eller delta i, en sexuell handling med en annan person mot en avgift". Förutom pengar kan en prostituerad också handla med sex i utbyte mot andra ting såsom droger eller andra materiella produkter. Samtidigt kan även prostitution ses som den kanske mest stigmatiserande arbetslinjen som kvinnor arbetar med, både historiskt sett och även i nutid. Ofta ses prostituerade som de fallna kvinnor som befinner sig i utkanten av samhället och som uppfattas som konsumtionsvaror av dem som försöker utnyttja dem. Detta leder till att prostitution betraktas som det absoluta förkroppsligandet av patriarkala manliga privilegier (Karmakar, 2021)

5.2 Kreatörers upplevelse av OnlyFans

Författarna Bäckström & Tedla (2021, s.19-32) undersöker kvinnors användande av plattformen OnlyFans i sin studie "Easy cash, utnyttja män." - En kvalitativ intervjustudie om kreatörers upplevelser av att publicera explicit innehåll på plattformen OnlyFans. Det de kommer fram till är i stora drag att respondenterna som deltagit i deras undersökning ser sitt arbete på OnlyFans som både möjliggörande och begränsande. Det beskrivs hur de möjliggörande aspekterna i arbetet med OnlyFans enligt undersökningens respondenter är att de får en inkomst, de kan uttrycka sig och visa sin identitet fritt, samt att de funktioner som finns på plattformen skapar säkrare arbetsförhållanden. Utöver det så beskriver respondenterna hur det bildas en känsla av kontroll över sin egen kropp som också leder till en ökad självkänsla. Det finns å andra sidan även begränsade aspekter som respondenterna

menar på är att de bland annat uppmuntras till att överskrida de gränser som de från början satt upp och förhållit sig till. Det förekommer även hat, hot och trakasserier, samt att på grund av det innehåll som respondenterna publicerar blir de till stor del sexualiserade och objektifierade.

Respondenterna berättar vidare kring hur det finns ett slags krav på att de ska bygga upp en personlig relation till sina kunder. En av respondenterna, Hilda, berättar att kommunikation med kunderna är en väldigt viktig del av hennes arbete eftersom det gör att kunderna stannar kvar och att de kan känna sig trygga. Hon kommunicerar med sina kunder dagligen och hon får på så vis dem att känna sig värdefulla. Även en annan respondent, Mary, berättar att hon har en personlig relation till sina kunder som kan liknas vid en vänskaplig relation. Hon menar dock samtidigt på att hon inte delar med sig särskilt mycket av sig själv. Trots det så menar hon att många av hennes kunder tror att de känner henne.

Hilda och Mary berättar vidare hur de till följd av att de publicerar material översexualiseras genom sitt yrke. Hilda beskriver att hon får en mängd meddelanden från män som förväntar sig att hon ska vilja ha sex med dem när som helst. Respondenterna har olika gränser för hur långt de är villiga att gå och hur mycket de vill dela med sig av. Men alla uttrycker att de har uppmuntrats av sina kunder att överskrida sina gränser. Två av respondenterna har som en gräns att de är anonyma på sidan. Detta för att undvika att deras material sprids till fel händer samt för att undvika att närstående hittar utlagda bilder (Ibid.).

5.3 Ekonomi och onlyfans

Som tidigare nämnt möjliggör OnlyFans en sätt för kreatörer att erhålla ersättning för delat material. Detta material kan vara allt möjligt, såsom videos, bilder med mera. Sidan OnlyFans grundades år 2016 och det tog ytterligare några år, till 2020, innan de växte på ordentligt till det omfång vi ser idag. I en artikel av Elena Martellozzo och Paula Bradbury (2021), menar de att ca 200 000 personer ansluter sig till OnlyFans varje dygn. Samma artikel tar också upp en intervju av en av dessa, som tjänade motsvarande 185 000 kronor under sin första månad på OnlyFans. Det finns även andra exempel på personer som tjänat bra med pengar, som en svensk användare vid namn Amanda Bredén som medverkade i dokumentären *Pornfluencers* på SVT (2021) om OnlyFans. Hon uppger sig i dokumentären ha en inkomst på cirka 220 000 varje månad, och tillhör därmed toppskiktet på sidan. Det

finns även fler kända personer som använder eller har använt sig av OnlyFans, som exempel Bella Thorne, som uppgav att hon tjänat motsvarande runt 10 000 000 svenska kronor under sitt första dygn på sidan (Sanchez, 2022:1)

En faktor som enligt många forskare har varit den största anledningen till Onlyfans kraftiga tillväxt är covid-19 pandemin (ibid.). På grund av att många blivit uppsagda från sina jobb, speciellt de osäkra jobb som oftast återfinns i restaurangbranschen och serviceindustrin, har inkomsterna varit osäkra för många. Många delar av världen har varit nedstängda, vilket i sin tur har lett till att många företag gått i konkurs, alternativt gått mycket sämre än vad som har behövts för att de ska ha den ekonomiska möjligheten att behålla sin personal (SVD Näringsliv, 2020). Enligt Sanchez (2022:2), blev OnlyFans ett sätt för många personer, oftast unga kvinnor, att säkra sin inkomst.

Sanchez (2022:3) problematiserar även hur dessa unga kvinnor oftast inte har en särskilt stor närvaro på internet, det vill säga att de inte besitter någon typ av influens på sina sociala medier. På grund av detta finns det en svårighet hos dessa kvinnor att få ut ordet om sin sida och sitt innehåll på OnlyFans, då de inte är en offentlig person, samt att de kan vilja hålla sin medverkan på sidan hemlig. Det är ett känt faktum idag att en del arbetsgivare och liknande kollar igenom en persons sociala medier för att bilda en uppfattning om dem som en person innan en eventuell anställning. Detta gör att många kvinnor är rädda för att göra "reklam" för sig själva på sociala medier. Även släkt och vänner kan uppfatta det som märkligt.

5.4 Pornografi

I denna uppsats kommer vi diskutera och lägga stort fokus vid begreppen pornografi och prostitution, och därför är det viktigt att reda ut dessa begrepp och hur de appliceras på de situationer och händelser som vi kommer att ta upp. Pornografi kommer från grekiskans Porne, vilket betyder 'kvinna som är till salu', och Grafi betyder 'att skildra'. Pornografi blir alltså en skildring av kvinnor som är till salu. Den generellt godtagbara definitionen av pornografi är "sexuellt explicit media som primärt avser väcka sexuell lust hos publiken". För att ett material ska klassas som pornografi behöver det nödvändigtvis inte innehålla personer som genomför sexuella akter, utan det kan även vara tecknat eller animerat. Principen är dock huvudsakligen densamma, att mycket forskning pekar på ett samband mellan konsumtionen

av pornografi och våld mot kvinnor. Exempelvis, visar en del studier på att män som konsumerar mer pornografi är generellt sett mer benägna att köpa sexuella tjänster (Unizon 2020).

Unizon, som är en kvinnorrättsorganisation, menar att pornografi och svårigheter kopplat till detta återfinns i det klientarbete som utförs i exempelvis kvinnojourer (Ibid). De beskriver en koppling mellan mäns våld och sexuella aggressioner, och hänvisar till flera internationella studier kopplade till just korrelationen mellan mäns våld mot kvinnor och pornografi. Studier har visat att det finns ett samband där män som använder sig av mer pornografi också generellt sett är mer benägna att köpa sex än vad män som konsumerar mindre pornografi är. Erfarenheter från sexköparna själva samt från prostituerade personer visar på att det till stor del är sexköparnas pornografianvändande som inspirerar dem att i ökande utsträckning betala för sex med prostituerade personer. Detta exempelvis för att kunna imitera det de sett i pornografi ihop med andra personer. När partners eller tillfälliga bekanta inte ställer upp så blir det enklare för dessa män att köpa sex av prostituerade personer som ofta saknar andra alternativ och därmed kan vara mer eller mindre tvungna att acceptera sexköparnas önskemål (Ibid.).

I motsats till uppfattningen att kvinnor har börjat konsumera pornografi i större utsträckning under de senaste åren, har nyligen genomförda undersökningar med mer exakta mått på konsumtion inte visat denna förändring. Sammantaget används pornografi fortfarande bara av män. Med andra ord, den negativa effekten av pornografikonsumtion på jämställdheten återspeglas också i det faktum att nästan bara män aktivt tittar på pornografi. 2005 beräknades pornografiindustrin ha genererat totalt 97,06 miljarder dollar i intäkter i 16 länder med partiella data. Den siffran sägs vara högre än de sammanlagda intäkterna från Microsoft, Google, Amazon, eBay, Yahoo, Apple, Netflix och EarthLink. Kommersiell pornografi sprider också sig själv genom exempelvis annonser, musikvideor och filmer, vilket förstärker de stereotyper av kvinnor och män som finns i samhället. Med andra ord, pornografi cementerar bilden av kvinnor som maktlösa, undergivna och motvilliga, känslolösa objekt vars enda existensberättigande är att tillfredsställa manliga sexuella behov. Detta är en förnedrande bild av såväl kvinnor som män (Ibid.).

5.5 Digitalisering

För de personer som minns hur det var innan det fanns mobiltelefoner och internet, kan det kännas som om dessa kommunikationstekniker kommit som en blixtnedslag från klar himmel och tagit över våra liv. Sedan 1995 har användningen av internet kontinuerligt ökat i Sverige. År 2012 avtog ökningen helt och 89 procent av befolkningen hade tillgång till internet. Att vår kommunikation i allt större utsträckning sker över internet gör även att de geografiska gränserna har suddats ut, och det är numera fullt möjligt att kommunicera med människor världen över. För socialt arbete har den ökade digitaliseringen inneburit både positiva och negativa aspekter. Det som kan bli problematiskt med internet är bland annat att gränsen mellan vad som ska ses som offentligt eller som privat suddas ut. På grund av möjligheten till att kunna vara anonym kan även maktbalansen mellan socialarbetare och brukare förändras. Det stöd som socialsekreterare ger via internet kan vid vissa tillfällen ske mer på brukarnas eller medborgarnas egna villkor (Scaramuzzino, 2014:).

I digitaliseringens början handlade det i första hand om en datorisering, det vill säga att det analoga utvecklades till det digitala. Exempel på detta är den fysiska telefonkatalogens utbyte till en digital telefonkatalog. Sedan försäljningen av CD-skivor i början av 1980-talet har musikinspelningar digitaliserats inom en lång rad områden. Cirka 10 år senare, 1993, började videor digitaliseras och komprimeras. 2016 tog det fart på riktigt. Om man hänvisar till Google Trends, som mäter antalet sökningar på en viss term, så fanns det en tydlig utgångspunkt när det stora intresset för siffror började ta fart i början av 2015/2016. Termen söktes dubbelt så ofta på Google i september 2016 jämfört med samma period ett år tidigare (Henriksson, Marika: 2020).

Det digitala samhället innebär nya förutsättningar på flera plan. Med digitalisering har exempelvis nya sätt att hantera och överföra pengar tillkommit. Kontanter har minskat avsevärt i användning och att betala online går ofta smidigt och snabbt. Inte bara har detta underlättat för oss rent tidsmässigt, utan transaktioner och köp kan även ske anonymt. Anonymiteten är inte en absolut garanti, utan det finns självklart sätt att hitta även anonyma personer via exempelvis deras IP-adress. Denna upplevda anonymitet gör det möjligt att på så sätt gömma sig bakom en påhittad identitet (Dunkels, 2016). Detta, tillsammans med andra faktorer, kan ha inverkan på det ökade användandet av sidan OnlyFans. Just anonymiteten

och möjligheten att utföra transaktioner digitalt skapar en trygghet och därmed underlättar både köpande och säljande av sexuellt material.

Även i början av coronapandemin, där mycket i både fritiden och arbetet gick över till det digitala, skapade detta en naturlig passage till digitaliseringen. Exempelvis så ökade både shopping och andelen möten som hålls digitalt (Nagel L 2020: 861 ff). Detta i sig kan ha underlättat steget till att både köpa och sälja sexuellt material online, då det digitala mötet blivit en naturlig del av vardagen för många. En annan aspekt att ta i beaktning är att pandemin lett till att många sociala tillställningar ställts in, vilket betyder att sociala sammankomster blivit begränsade. Ensamheten under pandemin är en tydlig konsekvens av de nedstängningar som varit, vilket också har lett människor att söka kontakt via internet.

Det är samtidigt många som förlorat sina jobb som en konsekvens av pandemin och som behövt söka sig till andra sysselsättningar. Många av de jobb som försvunnit under pandemin är generellt sett osäkra anställningar, där många är timanställda och exempelvis fått mindre timmar i månaden. Att hitta ett sätt att tjäna pengar över internet så snabbt som möjligt är något som lett många till sidor som OnlyFans.

5.6 Kvinnlig frigörelse

När vi fortsättningsvis skriver om kvinnlig frigörelse så menar vi den feministiska kamp som drivits genom historien. Det är ett centralt begrepp som i Sverige tagit kvinnor från att vara hemmafru till bland annat oss att skriva denna uppsats. Man brukar dela upp den feministiska rörelsen efter vågor, där den första vågen banade vägen för kvinnlig rösträtt under sena delen av 1800-talet, samt början av 1900-talet, och handlade till stor del om kvinnliga rättigheter enligt lag (Grady, 2018). Kvinnor skulle ses som en fullvärdig och likvärdig medborgare. Detta, i Sverige, tog sig uttryck som rösträtt för kvinnor 1921.

Den andra vågen startade ca år 1949, när Simone de Beauvoir's *Det andra könet* kom ut i Frankrike. Några år efter detta, kom Betty Friedan's *The feminine Mystique*. Den sistnämnda sålde tre miljoner kopior på tre år (ibid.). Boken argumenterar emot vad den kallar "the problem that has no name", vilket rör den systematiska sexismen som drabbar hemmafruar.

Den kritiserar den norm som säger att kvinnor som blir olyckliga av att vara hemma är mentalt ostabila och perversa. Fortsättningsvis menar hon att det inte handlar om själva hushållsarbetet, utan de konstruktioner som stoppar kvinnor att utöva sin egen kreativitet och intellekt. Även om Friedan inte var det första att tänka så, så var det denna bok som delades mellan vita medelklasskvinnor, och som i mångas ögon redan hade ett väldigt bra och städat liv. Denna drivkraft skulle skapa en ökad social jämlikhet mellan könen, samtidigt som det fortfarande var vita kvinnor som drog flest fördelar (ibid). Den andra vågen fokuserar således på kvinnors vardagsliv, med delar som familjen, arbete och reproduktiv hälsa (ibid.). I samma veva kom ny teknik och nya omständigheter i samhället, där exempelvis det elektriska kylskåpet blev mer och mer en standard i alla svenska hem. (Johnson, 2002). Detta innebar att mycket av de arbeten som kvinnor tidigare utfört, som att gå till affären och liknande, behövdes inte göras i samma utsträckning. Det öppnade upp flera typer av arbete, barnpassning och andra delar av samhället som vi nu ser som standard. Tillsammans med detta ökades kvinnors självständighet.

Den tredje vågen, som startades runt 1990- talet, handlade om att bredda sin bild på feminismen. Man började fokusera på löneökning för kvinnorna, samt ökad representation i media. Dessutom började man tala i större utsträckning om mäns våld mot kvinnor. Man började också undersöka maktförhållanden med ett intersektionellt perspektiv.

6. Teori

I detta kapitel kommer vi att redovisa de teorier vi fortsättningsvis kommer att analysera vårt inhämtade material från.

6.1 Socialkonstruktivism

Begreppet socialkonstruktivism myntades av George Herbert Mead och står för ett synsätt som baseras på att de begrepp och förståelsen för vår omvärld baseras på samspelet mellan människor under en viss tid, i en viss kultur, ett visst språkområde eller inom ett visst område. För forskare med en socialkonstruktivistisk inriktning är det enligt detta synsätt viktigt att objektivt kunna avgöra vilka tankescheman som används i samspelet mellan människor på det sätt de ser på sociala och kulturella fenomen som kön, ålder, jobb, religion, miljö och natur. Kunskap är enligt begreppet socialt och kulturellt konstruerat. Den individuella organismen bestämmer sin egna omgivning genom sin sensitivitet. Den enda omgivningen som organismen kan reagera på är den som dess sensitivitet avslöjar. Den omgivningen som existerar för organismen är alltså en som organismen i viss mån själv bestämmer. Om organismen under sin utveckling får en ökning i sensitivitetens mångsidighet så kommer det även att bli en ökning i organismens responser till sin omgivning, och då kommer organismen således att få en större omgivning. Att det finns ett samband mellan organism och omgivning gör även att vi kan närma oss en situation med utgångspunkt från en tidigare existerande omgivning som vi går in i eller uppstår i, för att sedan påverkas av denna omgivning på så sätt att den anger de villkor under vilka individen kan leva (Mead 1976, s.177).

6.2 Symbolisk interaktionism

George Herbert Mead (1863-1931) var en ledande figur inom symbolisk interaktionism. Han såg människan som en språklig varelse, där språket är redskapet som gör oss till reflekterande och medvetna individer. Han menar också att personliga identiteter uppstår från interaktioner med andra. Genom andras svar på individen utvecklas förmågan att reflektera, och det är bara i socialt samspel som människor kan förstå vilka de är. Jag och identitet är inte en egenskap

utan uppstår i relationer. Författarna menar att språket och dess utveckling är nära relaterat till individens utveckling, och att den mening som skapas i en interaktion beror på deltagarnas svar på till exempel beteende. I sociala interaktioner uppstår självmedvetenhet om sig själv (Mead 1976, s.87-92).

6.3 Goffman

Goffman skriver i sin bok *Jaget och maskerna - En studie i vardagslivets dramatik* (2010) att när en individ spelar en roll förutsätter han av sina observatörer att de ska ta det intryck som fram skapas inför dem på allvar. De väntas med andra ord tro på att den person de ser framför sig verkligen besitter de egenskaper som han förefaller besitta, att de uppgifter han utför kommer att få de konsekvenser som underförstått görs gällande och att saker och ting på det hela taget är vad de förefaller att vara.

Goffman menar på att människors sätt att agera med varandra kan liknas vid en teater där alla är aktörer som spelar våra roller utifrån givna situationer. Själva livet kan liknas vid en scen och denna scen kan delas upp det främre och det bakre rummet. Det främre rummet är det som sker på scenen, som visas upp för alla runt omkring. Det bakre rummet däremot är det som sker bakom scenen, där ingen annan ser och där individen inte längre spelar en roll.

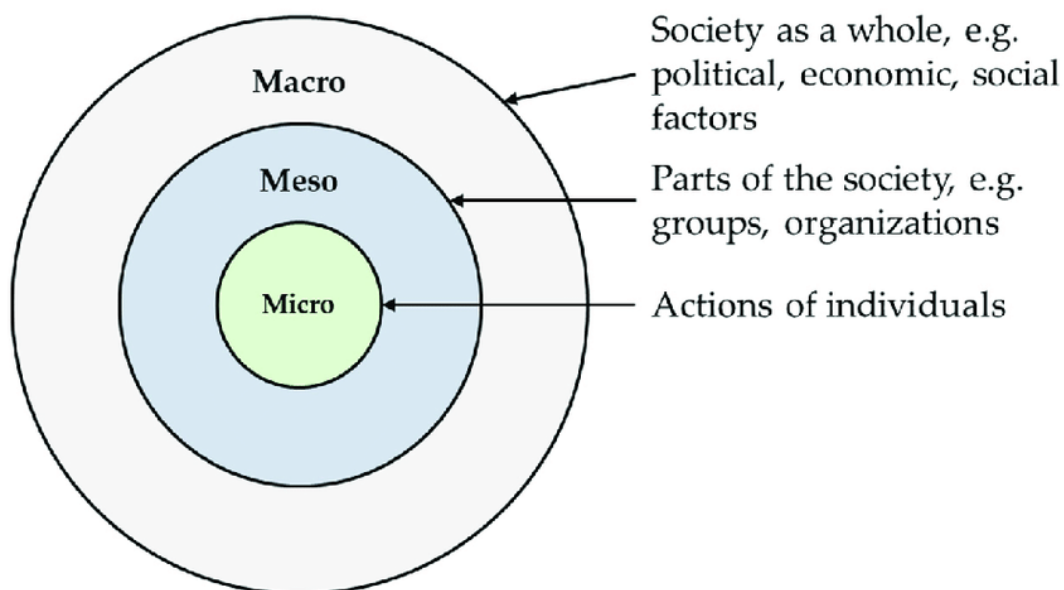
Goffman använder sig vidare av termen framträdande för att referera till all den aktivitet som en individ visar upp under en period av kontinuerlig närvaro inför en speciell grupp av observatörer och som har ett visst inflytande på observatörerna.

Begreppet fasad kan användas för att beskriva den del av individens framträdande som regelbundet fungerar på ett allmänt och fastställt sätt för att definiera situationen för de personer som observerar framträdandet. Fasaden är den så kallade expressiva utrustning som används av individen under framträdandet. De andra detaljerna i den expressiva utrustningen utgörs av den personliga fasaden. Inslag i den personliga fasaden kan exempelvis vara kläder, ålder, kön utseende och gester. Inramningen är den delen av framträdandet som är exempelvis möbler och dekor, och som tillhandahåller sceneriet och rekvisitan för den ström av mänsklig aktivitet som utspelas framför, inom eller på scenen. En inramning är platsbunden, så att de som vill använda sig av en speciell inramning som en del av sitt framträdande kan inte börja spela sin roll förrän de har tagit sig till den för ändamålet lämpliga platsen och de måste avsluta sitt framträdande när de lämnar den.

När en individ påtar sig en etablerad social roll finner han i de flesta fall att en speciell fasad redan har upprättats för den. Oberoende av om den agerandes inträde i rollen ursprungligen motiverades av en önskan att utföra den givna uppgiften eller av en önskan att upprätthålla den fasad som motsvarar den, kommer han att finna att han blir tvungen att göra båda delarna.

6.4 Mikro, meso och makro enligt Urie Bronfenbrenner

Den amerikanske psykologen Urie Bronfenbrenner skapade den utvecklingsekologiska teorin vars grundtanke är att en individ utvecklas i samspel med sin omgivning och dess sociala och kulturella sammanhang. Teorin har framförallt använts för att förstå barns utveckling men den kan även användas senare i livet. Det finns huvudsakligen tre stycken nivåer som modellen utgår ifrån och dessa är mikronivå, mesonivå, och makronivå. Mikronivån syftar kring individen i sig själv och dennes handlingar, mesonivån syftar till olika mindre delar av samhället i form av grupper och organisationer och slutligen makronivån som syftar till samhället i det stora hela med olika faktorer såsom ekonomi och politik. Bilden nedan visar hur modellen kan förklaras (Nationalencyklopedin, 2022).

7. Metod

Som en del av vår undersökning skapade vi ett konto på OnlyFans hemsida för att själva få en bild av hur hemsidan ser ut och fungerar. Det är värt att tillägga att man måste ha ett konto på sidan för att kunna komma förbi själva inloggningssidan. Vid analys av sidan upptäckte vi att det material som Onlyfans delade på huvudsidan inte alls rörde något sexuellt, utan det bestod endast av videos som rörde exempelvis trädgårdsarbete och DIY - tips. Det som vi dock noterar är hur alla videos och rekommenderade kanaler består av lättklädda kvinnor. Det som är viktigt att notera här är att vi aldrig betalade någon summa för att kunna se innehåll på hemsidan. Vi vet därför inte hur sidan ser ut eller ter sig bakom denna betalvägg utan kan endast utgå ifrån det som vi sett.

För att undersöka lite tydligare om hur det ser ut för unga kvinnor idag så tog vi kontakt med en kurator på en skola. På så sätt kunde vi få en inblick över hans erfarenhet över elevers upplevelser och tankar om sexualitet. Denna kurator har arbetat länge inom detta yrke, och kan se de förändringar som skett i de normer kring ungdomars sexualitet. Vi valde att genomföra en semistrukturerad telefonintervju, vilket innebär att vi utgick från olika teman och ett par frågor, men anpassade oss efter de svaren vi fick. Se bilaga för frågor och teman. Vi kunde därför ställa följdfrågor och låta diskussionen vara öppen. Vi riktade alltså in oss olika teman som passade in på hans erfarenhet av eleverna då och nu, och även hur kuratorn såg på nätverk som Onlyfans och försäljningen av sexuellt material.

För att avgränsa oss har vi valt att bara fokusera på de kvinnor som använder sig av Onlyfans för att sälja sexuella tjänster. Även om kvinnor inte utgör den enda delen av de som säljer, finns det vissa aspekter som endast är relevant om man undersöker kvinnors del. Undersöker man män, måste man ta in fler aspekter, vilket kräver mer tid och undersökningsunderlag. Vi har därför valt att endast utgå ifrån kvinnors erfarenheter och faktorer.

7.1 Bearbetning & Analys

Efter att ha samlat in vårt material behövde vi bearbeta och koda det för att det sedan skulle kunna analyseras. Det vi har gjort för att koda materialet är att vi har tagit ut alla relevanta delar och skrivit ner dem i ett separat dokument. Därefter har vi gått igenom allt material och plockat ut alla delar som vi tyckt kan placeras i kategorin "offer". Sen har vi gjort likadant till

kategorin “agent”. Detta gör att vi kan använda rätt material för att besvara rätt frågeställning, och sålla ut det som inte är nödvändigt för vår undersökning. Vi kan också då se om samma tankar och åsikter återkommer.

Vi valde även att intervjua en kurator för att få en övergripande bild av unga människors syn på sexuellt umgänge. Kuratorn valdes utifrån hens långa erfarenhet inom sitt yrke samt att hen i sin yrkesroll kommit i kontakt med sidan OnlyFans genom sina samtal och därför har både åsikter och erfarenhet av sidan. Den här kuratorn har alltså träffat många ungdomar med liknande problem som vi tar upp i denna uppsats. Vi förberedde intervjun genom att först övergripande bearbeta vårt skriftliga material och sätta oss in i ämnet för att få ett hum om vilken information vi främst vill få ut ur intervjun. Det vi främst ville ha svar på var att få en samlad bild utifrån kuratorns perspektiv på hur unga tjejer ser på sexualitet och OnlyFans. Detta för att vi ville skapa en diskussion med kuratorn, där vi hade kunskap om ämnet och på så vis följa med i diskussionen. Vi valde att utgå ifrån olika teman istället för olika frågor, varav vi landade i en semistrukturerad intervju. Dessa teman är bifogade i slutet av vår text.

Intervjun skedde över telefon, och vi antecknade under tiden båda två. Efter intervjun sammanställde vi diskussionerna i teman och placerade in dem i de kategorier vi nämnt här ovan.

7.2 Tillförlitlighet

Bryman (2011) menar att det finns fyra delkriterier för att en undersökning ska anses värdefull i form av tillförlitlighet. Det första delkriteriet är trovärdighet, vilket innebär huruvida resultatet av ett fenomen stämmer överens med fenomenets egentliga verklighet. Vi anser oss ha fångat många av de grundpelare som ligger till grund för vårt ämne, dock inte i den utsträckning vi hade velat. Hade man intervjuat en annan kurator, eller använt andra avhandlingar, hade resultatet kunnat bli skiftande. Hade vi haft ett större urval som styrker vårt resultat hade vår undersökning blivit mer trovärdig.

Det andra delkriteriet, överförbarhet, baseras på hur väl ett resultat kan återskapas i liknande studier. Dock, med tanke på att kvalitativa studier tenderar att fokusera på mindre grupper, kan det inte vara en garanti att samma resultat kommer uppnås. Istället, inom kvalitativa undersökningar, tenderar man att istället försöka skapa “täta” beskrivningar av fenomenet och

dess aspekter, vilket istället skapar en så kallad databas för läsaren. Läsaren kan på så sätt avgöra om den finner resultatet väl överförbart till en annan miljö. Genom att diskutera både avhandlingar och intervju, samt sammanfatta dess innehåll utan egna kommentarer, anser vi oss ha tydligt angett den kunskap som ligger till grund för vårt resultat. Som tidigare nämnt intervjuade vi bara en kurator, och hade man intervjuat en annan hade denne kanske haft en annan uppfattning. Därav är det viktigt att ha ett kritiskt förhållningssätt gentemot dennes bidrag till vår undersökning, och att det kanske inte överensstämmer med andra kuratorer. Vi har dock poängterat att det är dennes erfarenheter vi eftersökt och inte egna tankar kring ämnet.

Pålitlighet, det tredje delkriteriet, är baserat på hur väl författarna dokumenterat sitt tillvägagångssätt och därmed underlättar granskning av undersökningen. Således agerar detta som en kvalitetsförsäkring. Vi anser oss dokumenterat vårt tillvägagångssätt väl, där man kan följa hur vi valt att genomföra vår undersökning.

Det sista delkriteriet kallar Bryman (2011) "möjlighet att styrka och konfirmera", vilket innebär att författaren inte medvetet ska låtit undersökningen påverkas av personliga värderingar eller synsätt. Undersökningen ska i så stor utsträckning som möjligt vara gjord i en objektiv anda. Vi anser oss inte varit påverkade av våra personliga synsätt på ämnet, i alla fall inte medvetet. För oss har det varit viktigt att skapa en förståelse varför, men också understryka det risker som finns med att arbeta med Onlyfans.

En annan aspekt av tillförlitligheten som är viktig att ta upp är dokumentären vi använt. Dokumentären är från SVT, som ska agera opartiskt och producera opartiskt innehåll. Detta kan dock inte stoppa att innehållet producerats med tanke på att framföra ett budskap, ett budskap som skulle kunna påverka dokumentärens trovärdighet. Vi anser att dokumentären tar upp både positiva och negativa aspekter, och samtalar med personer som både är för och emot. Vi har heller aldrig strävat efter att komma fram till huruvida OnlyFans är bra eller dåligt, utan fokuserat på att skildra verkligheten. Därför ser vi dokumentären som trovärdig i form att leverera den kunskap som vi var ute efter.

Som tidigare nämnt vill vi även poängtera att denna undersökning har utförts i en så pass liten skala att resultatet inte är överförbart på hur det ser ut i det stora hela. Vi har endast fått en bild och en uppfattning kring ämnet och dess olika synvinklar. Det är också viktigt att poängtera att en del av de material vi använt är sekundärkällor och inte primärkällor. Med

detta menas att vår studie baseras delvis på de avhandlingar vi använt. Dessa avhandlingar innehåller egna studier, där författarna själva gallrat igenom den information de inhämtat och därmed kan det finnas aspekter i dessa studier som vi inte vet om. Därför har vi haft ett kritiskt förhållningssätt gentemot avhandlingarna. Trots detta anser vi att de är otroligt värdefulla för vår studie, och därför använt dem.

En annan viktig del av att göra forskningen trovärdig är att rapportera resultaten till de personer som är involverade i forskningen. På så sätt har deltagarna möjlighet att godkänna de resultat som forskarna fått fram eller föreslå korrigeringar. I vårt fall kommer vi att tilldela resultatet av vår undersökning till kuratorn som vi har intervjuat. Däremot är de två avhandlingarna samt dokumentären publicerade handlingar och vi kommer inte att informera dessa om vårt resultat.

7.3 Etiska reflektioner

I den här undersökningen använder vi oss av en kvalitativ metod och mer specifikt av en dokumentanalys. Denna metod passar de studier som skall granska och analysera material och dess betydelse, där man fortsättningsvis kan göra en djupare analys (Esaïasson 2017:211ff). Vår tanke var från början att göra intervjuer, men på grund av ämnets känslighet samt bristen på etisk hållbarhet valde vi att fortgå med en annan metod. Ämnet är viktigt att ta upp, men vi insåg snabbt att med de resurser vi hade inte skulle göra ämnet rättvisa med den första metoden. Därför valde vi att använda oss av dokumentanalys. I en dokumentanalys ser vi att avsaknaden av respondenter kommer leda till att ingen heller kommer kunna komma till skada av vår undersökning.

Dock så valde vi som tidigare nämnt även att genomföra en intervju med en skolkurator som en del av vårt material. Men till skillnad från om vi hade intervjuat kreatörer på OnlyFans så är vår intervju med kuratorn etiskt hållbar. Hen berättar nämligen inte om några egna upplevelser av sidan OnlyFans utan återger den erfarenhet som hen har samlat på sig vid samtal med elever på skolan. Detta är alltså elever som är kreatörer på sidan och som delat med sig av sina upplevelser till kuratorn. Det handlar således fortfarande om känslig information och det är därför viktigt för oss att poängtera att kuratorn i fråga inte har återgett några specifika fall för oss eller nämnt några namn. Detta hade ej varit etiskt korrekt. Det

kuratorn har gjort är att ge en samlad bild byggd på hens erfarenheter av de många samtal som hen har haft rörande ämnen som sexualitet och OnlyFans.

Bryman (2011) menar att det finns fyra etiska principer att förhålla sig till när man genomför en undersökning. Dessa är informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet samt nyttjandekravet. Dessa principer kräver i vårt fall att kuratorn ska förstå vårt syfte med undersökningen och hen ska kunna avbryta sin medverkan med omedelbar verkan hen vill. Hens identitet ska ej kunna undanröjas och hens personuppgifter ska handskas med största möjliga försiktighet. Den sistnämnda principen, nyttjandekravet, innebär att den informationen vi får av vår intervjuperson endast ska användas för den forskning vi nu genomför. Innan vi påbörjade vår intervju med kuratorn så förklarade vi dessa principer. Vi berättade om vårt syfte med undersökningen och att hens identitet kommer förbli anonym. Vi förklarade att hen kunde välja att avbryta intervjun vid vilket tillfälle som helst och att svaren vi fick endast kommer att användas till vår undersökning.

8. Empiriskt material

Det empiriska material vi använt oss av är två stycken avhandlingar som berör ämnet, en dokumentär från SVT samt en intervju med en skolkurator med bred erfarenhet av ämnet. Vid sidan av att presentera vårt empiriska material, vill vi även förklara hur vi använt oss av det samt deras karaktär. Den första avhandlingen, mellan mäns händer, är baserad på flertalet texter och studier som författaren anser tillhöra respektive fält. Den är således inte baserad på en bok eller studie, utan istället är det en sammanställning av relevant fakta, där författaren diskuterar kring dess innehåll. Vi anser därför denna avhandling vara trovärdig, och den bidrar med kunskap som vi anser vara relevant för vår studie.

Den andra avhandlingen heter "Sextjänare och sextjänarens kollektiva handlande på internet: En svensk "fuckförening"?" och är skriven av Gabriella Scaramuzzino. Den bygger på en etnografisk studie av de tre största prostitutions forumen under en tvåårsperiod, där kontinuerliga fältanteckningar från observationer på forumen gjorts. Denna studie är gjord av författaren själv, och hon berättar om de upplevelser hon varit med om under studiens gång. Detta innebär att vår analys av författarens avhandling utgår från vad författaren sett under sin studie. Vi ser alltså med någon annans ögon, och baserar därmed vår kunskap på detta. Därav har vi varit kritiska mot den kunskap vi inhämtat från denna avhandlingen, men trots detta anser vi att den är användbar just på grund av dess övergripande resonemang kring prostitution utifrån ett svenskt, historiskt och digitalt perspektiv.

Dokumentären vi använt i vårt empiriska material heter Pornfluencers (2021) och är från SVT. I dokumentären medverkar personer som är kreatörer på sidan, eller har varit. Man får under dokumentärens gång följa dessa kreatörer, eller ex-kreatörer, på deras egna tankar om onyfans. Dessutom medverkar olika experter inom relevanta områden, och delar med sig om den forskning och kunskap som finns om ämnet. Exempelvis relationsexperter, ekonomijournalister och medieexperter. De har även med diverse framträdande personer inom medieindustrin, vilket leder till en diskussion kring OnlyFans fördelar och nackdelar. Nedan kommer vi redogöra för den bilden dokumentären målar upp, för att sedan djupdyka i detta i vår analys.

Slutligen har vi genomfört en intervju med en skolkurator. Den här skolkuratoren arbetar med skolelever och återger den erfarenhet som hen har samlat på sig vid samtal med elever på

skolan. Detta är alltså elever som är eller har varit kreatörer på sidan och som delat med sig av sina upplevelser till kuratorn. Hen har även en bred kunskap kring ämnet sexualitet och kommer därför med många synpunkter på hur den sexuella hälsan ser ut hos dagens unga. Trots att vi har genomfört en dokumentanalys så ansåg vi det vara av värde att få en inblick från en direktkälla som kan bredda vår bild av ämnet. Informationen vi fått har sedan behandlats på samma sätt som övriga källor, det vill säga att vi har transkriberat allt material och sedan behandlat även det som en dokumentanalys.

De två avhandlingar som vi har radat upp ovan behandlar vi relativt lika. De är båda sekundärkällor, vilket innebär att vi tolkar någon annans tolkning av ett fenomen eller situation. Vi anser dock att de båda är tillförlitliga och bidrar med bra information som ger en nyanserad bild av vårt ämne, samt att avhandlingar alltid avkrävs att ha ett kritiskt förhållningssätt till sin egen analys vilket bidrar till en ökad trovärdighet. Dokumentären å andra sidan är en primärkälla. Detta i sig gör att det blir en pålitlig källa men det finns dock andra aspekter som också måste tas i beaktning. En dokumentär är nämligen producerad för att sända ett visst budskap och kan således vara vinklad. Men det vi har noterat är att dokumentären tar upp båda sidor av myntet i samma utsträckning, och visar fakta som talar till både fördel och nackdel för OnlyFans. Likaså är intervjun med skolkuratorn en primärkälla. Dock kommer mycket av informationen som vi får från kuratorn indirekt från eleverna i fråga. Men då kuratorn har gett en samlad bild byggd på hens erfarenheter av de många samtal som hen har haft rörande ämnen som sexualitet och OnlyFans, så kommer vi att behandla det som en primärkälla.

8.1 Avhandling 1

Avhandlingen heter “Mellan mäns händer - Kvinnors rättssubjektivitet, internationell rätt och diskurser om prostitution och trafficking” och är skriven 2008. Avhandlingen lägger stort fokus vid könsroller, könsnormer, sexualitet, prostitution och kvinnors utsatthet, och är skriven av Jenny Westerstrand. Utgångspositionen är till största del kring just prostitution och inte OnlyFans men vi anser att den ändå tar upp många intressanta principer som även kan appliceras på vårt sammanhang.

Avhandlingens syfte är att undersöka olika uppfattningar om prostitution. Diskursen kring prostitution kan delas in i en abolitionistisk och en normaliseringsförespråkande diskurs, och dessa kan sedan delas in i ytterligare två respektive tre undergrupperingar. Den abolitionistiska diskursen innehåller en radikalfeministisk gren och en kontextualiserande gren, där den senare utmärks av sin kritik mot institutionen prostitution. Den kontextualiserande grenen har kommit att utgöra en underordnad och sällan omnämnd kritiker i debatten om prostitution, som istället intagits av konflikten mellan radikalfeminister och normaliseringsdiskursen. Normaliseringsdiskursen om prostitution har drag och retorik lånade från både liberal feminism, radikalfeminism samt socialistisk feminism. I denna normaliseringsdiskurs betonas kvinnors rätt till självbestämmande över sina kroppar som ett centralt och viktigt krav (Westerstrand 2008).

Westerstrand menar på att de förväntningar på kvinnor och män som bildas genom den heterosexuella normen kommer från en föreställning om biologiska skillnader där en manlig dominans av kvinnor ses som naturlig. Ett annat synsätt är även att benämningen och kategoriseringar kan ses som en form av maktutövning. Att lägga för stor vikt vid kvinnors utsatthet och underordning blir alltså så sätt ett bekymmer om man strävar efter förändring. Den här inställningen är framförallt framträdande inom diskurser som förespråkar en normalisering av prostitution. Man menar att det, genom ett repeterat fokus på kvinnors våldutsatthet och genom att benämna kvinnor som offer för trafficking och sexuell exploatering skapar man så även en bild av kvinnor som den svaga och utsatta parten i samhället. Vid en närmare titt på de regler och normer som finns kring kön och sexualitet kan det uppfattas att det finns en bild av att kvinnor inte ska ha sex. Det finns även en stark skillnad mellan sexualitet och reproduktion samt hur man ser på de båda. (Ibid.).

8.2 Avhandling 2

Sexsäljares och sexköpares kollektiva handlande på internet: En svensk "fuckförening"? 2014. Avhandlingen är skriven av Gabriella Scaramuzzino och handlar till stor del om prostitution som ett socialt problem samt om digitalisering och vad det digitala samhället innebär för prostitutionen samt olika digitala alternativ till prostitution, såsom olika internetforum. Detta är någon som kan appliceras på OnlyFans då det följer samma princip.

Enligt Gabriella Scaramuzzino (2014:25ff) har Sverige i många fall ett unikt förhållningssätt när det gäller regleringen av sex mot ersättning, prostitution. Detta förhållningssätt innebär att

man valt att kriminalisera köpandet av sexuella tjänster, men inte säljandet. Detta betyder att det är fullt lagligt att sälja sexuella tjänster, att vara prostituerad, men inte köpa dessa tjänster. Detta kallas den svenska modellen, och innefattar bland annat sexköpslagen.

För att kunna förstå hur det ser ut och fungerar på internet i dagens samhälle är det viktigt att sätta det i en historisk, social och kulturell kontext. År 1838 öppnade de första bordellerna i Stockholm. På dessa bordeller var det endast friska kvinnor som skulle sälja sexuella tjänster och fattigläkaren och stadsläkaren skulle göra regelbundna besök hos dessa kvinnor. Under denna perioden fanns det en stor rädsla för könssjukdomar, som exempelvis syfilis, och därför fanns det ett intresse från myndigheternas håll att ha ökad kontroll över prostitutionen. I många delar av Sverige blev kvinnor listade, och samtidigt tvingade att reguljärt genomgå olika kontroller i form av läkarundersökningar. Redan under den senare hälften av 1800-talet började kvinnor och ett fåtal män argumentera för sin åsikt att ifall det inte hade funnits någon efterfrågan på sexuella tjänster så skulle det inte heller finnas någon prostitution, och en problematisering av ämnet var därmed född (Ibid.).

Ur ett historiskt perspektiv blir det uppenbart att prostitution har setts som ett socialt problem, speciellt med tanke på den stora smittspridningen av könssjukdomar, men också som ett sätt att förhindra omoraliska aktiviteter. I slutet på 1900-talet, framkom lagförslaget om sexköpslagen, som en del av propositionen Kvinnofrid (proposition 1997/98:55 s.22). I detta likställdes köpandet av sexuella tjänster som en våldshandling mot kvinnor. Detta i sig skulle skapa en effektiv bekämpning mot prostitution som brott, och inte kvinnorna eller männen som låg bakom försäljningen.

Samtidigt finns en intressant aspekt i det hela, menar Scaramuzzino, vilket är att det aldrig har varit de utsatta som krävt förändring. Det har istället alltid initierats av kvinnor utanför prostitutionen, medelklasskvinnan och kvinnorrättsorganisationerna. Prostitutionsfrågan har istället här, enligt författaren, agerat som ett slagfält för individuellt självbestämmande och kvinnliga rättigheter.

8.2.1 Lagen om yttrandefrihet

Den svenska lagstiftningen gör en distinktion mellan yttranden som sker offentligt och som sker privat (Scaramuzzino, 2014: 32ff). Grundlagen om yttrandefrihet handlar enbart om de yttranden som sker i det offentliga rummet och som riktar sig till en större publik. Enskilda

människor och grupper kan dock göra sig skyldiga till brott genom vad de yttrar sig om privat. Att ge sexuella förslag, skicka sexuella bilder till någon utan dennas medgivande och även att uttala sig hotfullt kan lagföras som ”ofredande” eller ”olaga hot”. De regler som finns vad gäller yttrandefrihet och demokrati på internet är ibland otydliga vilket bidrar till att någons eller någras frihet står emot andras och måste balanseras. I denna ”kamp” mellan olika friheter står staten inför ett stort dilemma: att å ena sidan kunna värna internetns demokratiska potential i tider av krympande offentligt rum och formellt politiskt deltagande, å andra sidan vara närvarande i ett rum där medborgare interagerar ofta insynsskyddat och där många svaga grupper kan fara illa.

Allt mer forskning visar således att internet snarare tenderar att komplettera relationer än att förvandla dem i grunden (ibid.). Internet har på så sätt inte varit revolutionerande men nätet har möjliggjort vissa förändringar vad gäller mellanmänniskliga relationer. De tidiga diskussionerna om internetns fördelar och nackdelar handlade mycket om huruvida nätet hade haft en neutraliserande effekt, inte minst på ojämlika könsroller. I och med att människor inte behövde avslöja sin riktiga identitet, kunde de experimentera och utge sig för att vara någon annan. Forskningen har också visat att enskilda människor och grupper i hög grad påverkas av sin omgivning varför samhällets normer och regler tenderar att reproduceras på internet, även ojämlika maktförhållanden som kön, klass och etnicitet.

8.3 Samtal med skolkurator

För att få en djupare förståelse för ämnet och vilken påverkan det har på individen har vi genomfört en semi-strukturerad intervju med en skolkurator. Intervjun ägde rum 220424.

Under vårt samtal med skolkuratoren berättade hen hur hen sett en förändring den senaste tiden i hur unga förhåller sig till sexualitet och sexuella relationer. Detta på så vis att det numera finns en avsaknad av känslor och att samlag mellan två människor snarare ses som en slags affärsuppställning. Istället för att det ska kännas bra och bekvämt för de inblandade ligger fokus snarare på att göra ”rätt” och göra sådant som motparten tros tycka om. Hen pratade även om illusionen av den lyckliga horan och menade på att även när det kommer till att sälja bilder och sexuellt material över internet så finns det ingen frivillighet i detta. Detta eftersom, menar hen, eftersom det inte finns en enda person som vill ha sina nakenbilder spridda på internet.

En viktig aspekt som hen poängterar var också vilka individer det är som hamnar i positionen

av att sälja bilder och sexuellt material på olika plattformar. Det rör sig någonstans om redan utsatta grupper och framför allt tjejer som redan har problem hemma i form av exempelvis att det inte finns någon god självkänsla i familjen. Det kan röra sig om att mamman i familjen är utsatt för våld och förtryck, eller en hedersproblematik där det inte finns några bra och hälsosamma samtal i hemmet.

Hen diskuterade även kring unga människors värderingar kring sex, och hur sexualiteten förändras, även i de yngre åldrarna. Bland annat menar hen att samtal kring BDSM och analsex har ökat drastiskt de senaste åren, där hen tillsammans med kondomer även börjat ge ut lika mycket glidmedel. Hen ser en ökad tendens till att ungdomar gör de som se själva anser att de ska göra, och inte hur det känns i stunden. Till exempel tar hen upp att de kan ha bestämt sig huruvida de ska ha sex men tinderdejten innan de ens träffats för första gången.

När vi började diskutera om varför dessa tendenser fanns, och varför normerna ändrats, menade hen att det handlade mycket om sociala medier. Dessutom sa hen att mycket av det sexuella beteendet härstammar från en känsla av ensamhet, och att sex eller sexuella tjänster inte alltid gjordes för ekonomisk vinning, utan antingen för en känsla av gemenskap eller självdestruktivitet.

8.4 Pornfluencers

Pornfluencers (2021). En dokumentär från SVT som handlar om hemsidan OnlyFans.

Amanda Bredén, som gör material med sin partner Max Schacht, menar att de aldrig hade fortsatt på Onlyfans om man inte hade tjänat så pass bra. Hon påpekar även att hon har en högskoleutbildning, och hade ett ordinärt jobb innan. Tillsammans med partnern valde hon att lägga ut en bild, relativt oskyldig enligt paret, men insåg snabbt att de sålde mycket bättre än förväntat. Nu, menar kreatörerna, tjänar paret ca 300 000 kronor på en bra månad. De berättar också att de trivs med känslan över att ha frihet över sitt egna arbete, och att det inte känns som att någon äger dem. Även om Onlyfans kan ses som en mellanhand, står all makt på de som producerar, det vill säga kreatörerna. Det finns ingen fotograf som ger instruktioner, och ingen producent som bestämmer. Utan allt sker genom kreatören. Detta betyder även att all inkomst, förutom de 20% som Onlyfans tar, går till kreatören. Detta entreprenörskap skapar en stor frihet att själv välja hur, vad och när man ska producera innehåll.

Dokumentären tar även här upp covid-19 pandemins påverkan på andelen personer, både kreatörer och konsumenter, som väljer att ansluta sig till plattformen. I samband med pandemins början 2020 uppstod en tydlig, explosionsartad ökning av både konsumenterna och kreatörerna. I början av 2020, menar dokumentären, använde ungefär 7,5 miljoner människor plattformen. I slutet av 2020 hade den siffran stigit till över 80 miljoner.

Carolina Neurath, ekonomijournalist, berättar att pandemin påverkat på så sätt att allt fler suttit hemma under längre tid, samt tvingat digitaliseringen och människors närvaro på internet att öka. Dessutom har många blivit arbetslösa, och tvingats hitta nya lösningar på att säkra en inkomst.

En annan som blev intervjuad i dokumentären var en f.d OnlyFans kreatör, Amina Axelsson. Där hon får frågan om varför hon började med OnlyFans, svarar hon att det uteslutande berodde på pandemin och dess påverkan på hennes dåvarande inkomst. Och just desperation efter förlorad inkomst i spåren av Covid-19 tar även Angela Jones, professor i sociologi (New York Times, 2020), upp:

Pandemin har drabbat kvinnor hårt ekonomiskt och många har vänt sig till Onlyfans i desperation. De är rädda för att förlora sina hem och inte ha råd med mat.

Å andra sidan, så desto fler som skapar innehåll på OnlyFans, desto mer konkurrens skapas. Detta, menar en av kreatörerna, och journalisten Emilie Ebbis Roslund, skapar en ökad benägenhet till att tänja på sina egna gränser. Man tänjer på sina gränser, och börja göra saker som man kanske inte hade gjort annars, och som man inte känner sig helt bekväm med. För att behålla sina tittare och prenumeranter, måste de producera grövre innehåll. den f. d kreatören säger exempelvis att det sker normaliseringsprocesser, och gör man en sak som man ansåg var relativt grovt från början, blir det snart normaliserat, och steget till att göra ännu grövre saker kanske inte är lika långt bort som det var från början.

Dokumentären tar även upp hur sociala medier verkar romantisera och popularisera onlyfans. Simon Häggström, polis med särskild inriktning på prostitution och människohandel, säger till exempel i dokumentären:

Vi märker ju av dessa plattformar på det sättet att antalet barn och ungdomar, och unga vuxna, som har dragits in i prostitutionsvärlden har skjutit i höjden... Om vi jämför med för tio år sedan... Idag, så har vi diverse olika plattformar där barn och ungdomar dras in i sexhandeln. Man vaknar inte upp en morgon och tänker 'nu ska jag träffa en torsk och suga av i baksätet på en bil' utan man glider in i den här världen genom att man kommer i kontakt med de här männen genom att börja sälja lättklädda bilder och filmer på sig själv. Så vi ser klar och tydligt att detta är en inkörsport till prostitutionsvärlden.

I dokumentären berättar även en annan kvinna vid namn Gabriella Kärnekull Wolfe, f.d prostituerad, om sin upplevelse av att bli kontaktad av män över internet. Hon menar att Onlyfans bara är ytterligare ett sätt att få unga att komma in i industrin. Vidare menar hon att det oftast inte är prostituerade som går över till att sälja material via internet, utan det är istället en ny kategori av personer, unga kvinnor, som i vanliga fall inte hade kommit i kontakt med fenomenet att sälja sexuellt material.

Dokumentären tar även upp Onlyfans närvaro på exempelvis Tiktok. Detta säger Kajsa Ekis Ekman:

Asså 9-åriga tjejer använder tiktok. Ska de då groomas in i en kultur som går ut på att ditt värde ligger i att visa upp din unga kropp till massa äldre män? Och varför är det inte problematiskt för alla de personer som tycker "sex är bra, man ska vara öppen och tolerant" men detta är inte en sexualitet som är ömsesidig, utan den bygger på premissen att det är okej att killar betalar för tjejer.

En av kreatörerna säger också att ribban hela tiden flyttas för vad som är normaliserat. De säger att om man vrider tillbaka klockan några år, så var porrtidningar lite som nutidens instagranbilder. Då tyckte man att det var något som stack ut, men idag är det inte ovanligt att man poserar med mer eller mindre kläder på exempelvis instagram, trots att man inte är ute efter att skapa sexuell material.

9. Resultat och Analys

För att undersöka våra frågeställningar, och på svar från dessa, har vi redogjort i bred bemärkelse inom vilka ramar vi befinner oss, och genom dessa vill vi tydliggöra vad som vi upptäckt i vår studie.

9.1 Offer

Är innehållsskapande på hemsidan OnlyFans ett steg tillbaka för kvinnors självständighet och kan kreatörerna på sidan i den bemärkelsen ses som offer? Nedan kommer vi att genom olika teman redogöra för hur våra källor menar att och ser på kreatörerna som offer.

9.1.1 Ekonomi

Av våra använda källor kan vi se att kreatörerna på OnlyFans kan ses som offer i den bemärkelsen att de kan känna sig tvingade att lägga upp material på grund av ekonomiska skäl. Flera forskare poängterar att förlorad inkomst var en av anledningarna till att kvinnor valde att gå med, särskilt på grund av Covid-19 pandemin (Sanchez, 2022:22). Detta på grund av att många blivit uppsagda från sina jobb som en följd av minskade intäkter som många företag fått. Detta på grund av nedstängningar och minskad efterfrågan som följd av just Covid - 19. På så sätt kan den ekonomiska faktorn indirekt tvinga personer, oftast de med osäkra anställningar, att börja dela material på onlyfans. Denna typ av ekonomiska desperation gör att valet att lägga ut sexuellt material kanske inte alltid är vad man faktiskt vill göra, utan bara ett sätt att säkerställa mat på bordet och tak över huvudet. Just den ekonomiska faktorn kan även göra att man börja dela med sig av material som man inte känner sig helt bekväm med. För att behålla sina prenumeranter, kan man behöva lägga ut grövre material än vad man tänkt från början. Detta kan leda till en ond spiral, där gränserna tänjs allt efter som.

Som tidigare nämnt beskriver Bronfenbrenner samhället utifrån tre olika nivåer. Dessa är mikro (individ) meso (grupper, organisationer) och makro (samhället) (Nationalencyklopedin, 2022). Dessa tre hänger samman och påverkar i sin tur varandra. För att applicera detta på vårt sammanhang skulle vi kunna likna den enskilde kreatören på OnlyFans vid individen, alltså mikronivån. Själva hemsidan och plattformen OnlyFans i sig kan vi likna vid mesonivån, och omvärlden runt omkring med dess påverkande faktorer såsom

coronapandemin kan vi likna vid makronivån. Dessa tre påverkar varandra på olika sätt. Individen på mikronivån blir exempelvis påverkad av både hemsidan i sig men även det som händer runt omkring i samhället. Detta blir tydligt när vi ser hur coronapandemin kom och gjorde att många individer sökte sig till OnlyFans för att de inte längre hade ett jobb och behövde en ny inkomstkälla. Där kan vi se hur både mikro meso och makro kopplas samman och påverkar varandra. Hade inte så många personer anslutit sig till OnlyFans under denna tiden hade sidan inte blivit så stor som den är idag. Åt andra hållet hade inte så många personer anslutit sig till sidan om de inte blivit av med sina arbeten som en följd av coronapandemin.

9.1.2 Självbild

Enligt kuratorn vi pratade med är många av de unga kvinnor som säljer material på internet ofta andra typer av problematik också. Hen menar att försäljningen ofta hör till en större typ av självdestruktivitet eller grov ensamhet, där feedback på bilder och de personer som köper materialet blir en sorts gemenskap. Tillsammans med detta får man även bekräftelse, dock ofta tillsammans med en känsla av skam. Dessa grupper är redan ofta utsatta, ibland i familjen i form av hedersproblematik, men även missbruk eller psykisk ohälsa enligt kuratorn.

Kuratorn tog även upp att unga människors förhållande till sex och samlevnad har förändrats. Exempelvis menar hen att samtal kring BDSM och analsex explosionsartat ökat, där hen ser att det förväntas mer av kvinnor i sexuella sammanhang, och vad som är "normalt" är mer extremt än det var för tio år sedan. Hen menar även att ungdomar tenderar att följa en mall över hur de ska bete sig, och inte vad de själva vill. Med sociala medier och den lättillgängliga porren så har det sexuella blivit mer av sociala strukturer, där man gör det man tror förväntas av en.

En annan aspekt av det hela är att det ofta är unga kvinnor som inte skulle kommit i kontakt med denna världen från första början om det inte vore för dessa digitala forum. Istället menar vår ena källa, kuratorn, att det oftast utvecklas till grövre material, och sen är det inte ovanligt att dessa kvinnor oftast blir groomade in i prostitution. Detta sa även Simon Häggström, som

vi tidigare nämnt från dokumentären. Detta hänvisar han till att det bland annat kan bero på psykisk ohälsa.

9.2 Agent

Är innehållsskapande på hemsidan OnlyFans ett steg tillbaka för kvinnors självständighet och kan kreatörerna på sidan i den bemärkelsen ses som offer? Nedan kommer vi att genom olika teman redogöra för hur våra källor menar att och ser på kreatörerna som agent.

9.2.1 Självständighet

Motpolen till att se kreatörerna som offer är att de istället är sina egna agenter som själva styr och har kontroll över sina liv. En av våra källor från dokumentären, Amanda Bredén, menar att det är en otrolig frihet att publicera innehåll enligt sin egna agenda. Hon och hennes partner kan själva bestämma när, var och hur de ska lägga upp material. Det framkommer även att arbetstimmarna som de lägger ner är mycket mindre än standard.

Det framkommer även i våra källor att många av de som säljer material på onlyfans är unga kvinnor som förlorat sitt jobb på grund av covid-19 pandemin. Istället för att leta sig till något annat, väljer de att börja producera material på Onlyfans. Ett annat skäl till att kvinnor kan ses som sin egna agent är enligt Scaramuzzino (2014:25ff) att det aldrig är kvinnor i prostitution, porrindustrin eller andra typer av försäljning av sexuella tjänster som är emot fenomenet. Rent historiskt sett så var det exempelvis oftast medelklasskvinnor eller kvinnorrättsorganisationer som kämpade för prostitutionens begränsande.

Westerstrand (2008:50ff) tar även upp institutionaliserad heterosexualitet, där manlig dominans över kvinnor ses som en biologisk naturlighet. Författaren tar även upp poststrukturalistiska teorin, där det är språket som är centralt för hur vi ser på saker och dess identitet. Genom att språkligt kontinuerligt benämna de unga kvinnor som finns på onlyfans som offer, fastställer man att de är offer. Man kan argumentera för att detta endast hindrar kvinnors självbestämelse, och istället ett sätt att stabilisera bilden av kvinnor som underordnade och dominerade av männen. Väljer man att betona att dessa kvinnor är utsatta och offer för sexuell exploatering, skapas en bild av en utsatt person som måste skyddas.

9.2.2 Självbestämmande

Av våra använda källor har det framkommit att kreatörerna på OnlyFans kan ses som sina egna agenter på grund av att de faktiskt besitter det valet själva. Det finns en diskurs kring kvinnlig frigörelse, där man värdesätter kvinnors självbestämmande för sina egna kroppar. Man menar exempelvis att desto mer man raderar av självbestämmandet, desto längre bak går vi i den kvinnliga frigörelsen, där samhället och sociala strukturer ska bestämma vad kvinnor ska göra med sina kroppar. Även om en kvinna börjar dela material på onlyfans för att säkra en inkomst, betyder det att hon är utsatt och ett offer? Vissa av våra källor menar att väljer man att överbetona kvinnors utsatthet och underordning, det vill säga alltid utgå från strukturell patriarkalism, kommer man genom språket iscensätta just dessa strukturer. Vi kommer diskutera detta vidare i vår analys.

Kreatören Amanda Bréden berättar i dokumentären Pornfluencers (2021) att:

När OnlyFans kom gav det en möjlighet att kunna vara egen företagare. Ingen styr mig. Jag bestämmer själv vad jag laddar upp. Ingen äger mig.

Detta citat kan liknas vid det som en av respondenterna berättar om i Bäckström & Tedlas (2021) studie *“Easy cash, utnyttja män.” - En kvalitativ intervjustudie om kreatörernas upplevelser av att publicera explicit innehåll på plattformen OnlyFans*. Nämligen att de möjliggörande aspekterna i arbetet med OnlyFans är att de får en inkomst, kan uttrycka sig och visa sin identitet fritt. Samt att det bildas en känsla av kontroll över sin egen kropp som också leder till en ökad självkänsla.

9.2.3 Ekonomi

En annan aspekt som kreatörerna säger, är hur mycket pengar man kan tjäna om man blir framgångsrik. Det finns få jobb som kan erbjuda uppemot 300 000 kronor i månaden, även om alla inte tjänar så pass mycket. Det handlar inte heller om en lång utbildning eller bra kontakter, utan det går tillbaka till en själv hur mycket man är villig att publicera. Detta menar kreatörerna i dokumentären exempelvis, att de är entreprenörer och bestämmer själva över sitt innehåll. Det är också viktigt att poängtera att de själva inte ser sig som offer, utan agenter, och det är personer utanför kretsarna som ser dem som offer.

“En riktigt bra månad kan det ligga runt 300 000. Filmerna man skickar ut ger de största pengarna.” (Pornfluencers 2021).

Precis som under rubriken kring offer och ekonomi kan Bronfenbrenners teori appliceras där mikro och mesonivån påverkar varandra. Individen som publicerar material på OnlyFans bidrar till att sidan kan växa sig så pass stor som den är. Samtidigt är det det faktum att plattformen blivit så pass stor som gör att individer kan tjäna så pass mycket som de gör. Båda delarna hänger alltså ihop och påverkar varandra.

Mead (1976) menar på att då det finns ett samband mellan organism och omgivning gör det även att vi kan närma oss en situation med utgångspunkt från en tidigare existerande omgivning som vi går in i eller uppstår i, för att sedan påverkas av denna omgivning på så sätt att den anger de villkor under vilka individen kan leva.

När en individ skapar ett konto på sidan OnlyFans och blir en kreatör så skulle vi utifrån Meads tankesätt kunna säga att detta görs utifrån en tidigare existerande omgivning. Själva konceptet med att skapa sig ett namn på sociala medier och tjäna stora summor pengar är nämligen något som de flesta är bekanta med och som inte ses som något märkligt, och detta utgör alltså den tidigare existerande omgivningen. Men när dessa stora summor nu tjänas på innehåll på OnlyFans istället så blir det en ny situation där en tidigare existerande omgivning anger de villkor under vilka individen kan leva. Det är alltså å ena sidan samma princip som följs där det inte är något uppseendeväckande att tjäna pengar online, men situationen är nu annorlunda då det är på en sida för mer explicit innehåll.

Detta kan i sin tur även kopplas samman med Goffmans teori kring roller. Vi kan enligt Mead närma oss en situation med utgångspunkt från en tidigare existerande omgivning och därmed även ett tidigare existerande jag, samtidigt menar Goffman att vi kan gå in i en situation med en tidigare existerande roll. Det finns en hel del influencers som redan tjänar pengar på sociala medier och har en etablerad roll där som de kliver in i. När de då börjar ladda upp innehåll på OnlyFans träder de in i en ny roll som de visar upp utåt.

9.3 Offer kontra agenter i en föränderlig värld

Enligt våra källor kan man vara både offer och agent. I dokumentären tar de upp det som sker normaliseringsprocesser, där de saker man lägger upp blir grövre och grövre. Dessutom menar en del av våra källor att även om det börjar med mindre sexuellt innehåll, då för att behålla sina prenumeranter, så måste material bli grövre. Fortsättningsvis menar de att detta kan leda till att man väljer att faktiskt träffa dessa män, och ägna sig åt traditionell prostitution. Det finns således en tanke om att onlyfans kan vara en inkörsport till prostitution. På detta vis kan man börja som agent, men sedan genom en förändringsprocess bli ett offer.

För att få en förståelse kring only fans och de som köper och säljer sexuellt material har vi valt att utgå ifrån Goffmans och Meads teorier kring beteende och kommunikation i olika sammanhang. Dessutom har vi valt att även använda oss av Bronfenbrenner's olika samhällsnivåer, mikro, makro och meso för att kunna skilja på de delar av samhället som vi undersöker. Tillsammans med detta kommer vi även analysera fenomenet utifrån aspekter som digitaliseringen, prostitution, pornografi samt historien bakom dem.

Meads synsätt kan också appliceras på kreatörerna på OnlyFans. Individen och jaget existerar genom den andres blick. De kreatörerna som laddar upp sitt innehåll på OnlyFans gör endast det eftersom det finns personer som är villiga att betala för att se och få tillgång till detta innehåll. Det finns alltså en efterfrågan. På så sätt går det att argumentera för att det är betraktarna i det här fallet som skapar både sidan och kreatörerna, de existerar alltså i betraktaren och köparens ögon. Vidare kan vi även säga att dessa kreatörer målat upp en slags bild av sig själva som de marknadsför på sidan. En bild som inte nödvändigtvis behöver stämma överens med hur det ser ut utanför OnlyFans. På så sätt kan vi alltså även se hur kreatörerna skapar och kliver in i en slags roll, en roll som framkommer och existerar i den andres ögon.

Människan är det den är och dennes jag existerar såtillvida som det är en medlem i det omgivande samhället, och en individ skulle inte vara ett jag, om det inte vore för dennes förhållande till andra i det samhälle som han är en del av.

Alla jag utgörs genom eller i termer av den sociala processen och är individuella återspeglingsbilder av den - eller snarare av det organiserade beteendemönster som uppvisas.

Den organiserade strukturen hos varje individ inom människans sociala erfarenhets- och beteendeprocess speglar och utgörs av det organiserade mönstret av relationer i denna process som en helhet (*Mead 1976:177ff*). Om den mänskliga organismen inte har någon kontakt med, eller en livslång interaktion med, den yttre världen, då är den dömd att alltid vara en kropp eller ett objekt i en annan värld som inte kan skiljas från en kropp eller ett objekt. Om den mänskliga biologiska organismen ska kunna utveckla sig själv måste den bli ett objekt för sig själv. För att detta ska hända måste vi på något sätt skapa distans till oss själva. Vi utvecklar alltså våra jag genom attitydövertagande eller rollövertagande, och vi blir till genom vår omvärld och vår omvärld tillåter oss att existera utanför vår egen kropp. Detta på ungefär samma sätt som Goffman (2010) beskriver hur vi träder in i dessa olika roller för att skapa vår egen identitet utåt sett.

9.3.1 En egenkonstruerad roll

Goffman (1976) menar på att vi i sällskap av andra spelar en roll över vad vi tror förväntas av oss. När vi applicerar detta på OnlyFans kan vi se det som att kreatörerna på hemsidan, de som lägger ut och säljer innehåll, spelar en slags roll. Detta kan vi speciellt se i den kommunikation som finns mellan kreatörerna och deras köpare. De som köper material på OnlyFans kan som vi tidigare nämnt kommunicera med kreatörerna och skicka meddelanden. På så sätt bygger de upp en slags relation. Men när vi utgår från kreatörernas egna berättelser får vi en förståelse för hur de ser på denna kommunikation som en del av arbetet och gör det endast för att hålla sina kunder nöjda. Man kan då säga att de tar på sig en roll som de spelar upp för sina köpare.

Kreatören Amanda Bréden berättar i dokumentären *Pornfluencers* (2021) att:

Sen får man också funktionen att man kan chatta med mig. Det är nog det många gillar. Det är inte som på en gratisporrsida. Det här blir mer speciellt, som att de lär känna mig.

Goffman använder begreppet inramning som ett platsbundet begrepp och förklarar att de som vill använda sig av en speciell inramning som en del av sitt framträdande kan inte börja spela sin roll förrän de har tagit sig till den för ändamålet lämpliga platsen och de måste avsluta sitt framträdande när de lämnar den. I det här fallet skulle det kunna kopplas till att det är själva

internet och mer specifikt sidan OnlyFans som är den specifika platsen. Den rollen som kreatörerna på OnlyFans spelar existerar enbart på sidan och framträdandet avslutas så fort kreatören lämnar platsen.

En av våra källor, skolkuratoren, berättade att ungas tankesätt kring sex har förändrats. Istället för att unga människor utgår från vad de vill göra sexuellt, utgår de ifrån en norm och mall över vad de ska vilja. Alltså finns det en tanke om man gör det som förväntas av en sexuellt. Detta kan man koppla till Goffman, och hans teori om bakre och främre rummet. Som vi nämnde tidigare, så menar Goffman att människors sätt att agera med varandra kan liknas vid teater, där vi alla är aktörer och spelar våra roller utifrån vad vi tror förväntas av oss. Där likställer han fortsättningsvis livet med en scen, där man antingen är i främre rummet, på scenen, samt bakre rummet där han menar att detta är bakom scenen. I det främre rummet, på scenen, visas upp för allt och alla. Där agerar vi nästan utifrån ett inlärt manus och den karaktär som vi anser passar situationen. Bakom scenen, i det bakre rummet, slutar vi spela en roll.

10. Avslutande diskussion

Slutligen har vi anlänt till den sista delen i vår uppsats, där vi ska diskutera kring de analyser vi gjort, samt våra egna tankar under arbetets gång. Dessutom kommer vi att diskutera kring våra resultat, och dess betydelse för det sociala arbetet.

Vår studie visar på att de unga kvinnor som säljer material på onlyfans både kan vara offer och agenter. De är agenter på ett sätt, där de själva besitter makt över sitt liv och sina livsval. De har ett självbestämmande över sina egna kroppar. Ett exempel på detta är något Scaramuzzino (2014) tog upp, där hon menar att det rent historiskt sett mycket sällan är kvinnor som befinner sig i prostitution eller porrindustrin som argumenterar emot det. Därav kan det ses som att det än en gång är samhället som sätter begränsningar över kvinnors kroppar. Dessutom, enligt Westerstrand (2008:50ff) finns det en institutionaliserad heterosexualitet som förespråkar manlig dominans över kvinnor som naturligt. Vidare kan detta kopplas till poststrukturalistiska teorin, där man menar att ett fenomenens benämning bestämmer och fastställer dess mening. Med detta menas att språket har en central betydelse för hur vi väljer att se på saker och dess innebörd. Väljer man att applicera detta på huruvida unga kvinnor som lägger upp material på onlyfans är offer eller agenter, är benämningen offer ett sätt att göra dem till just detta.

Samtidigt kan man inte endast utifrån denna teori utgå från att de i själva verket inte är offer. Lika lite som att man kan säga att en ung kvinna som är prostituerad utifrån den traditionella benämningen inte är det. Med tanke på de lagar vi har i Sverige är vi överens om att prostitution inte är bra, även om det är frivilligt. Detta handlar inte bara om att stoppa utnyttjandet av kvinnor, men även att stoppa exempelvis människohandel.

Så hur ska man egentligen se på det? Hur ska vi bemöta våra vänner som lägger upp material på onlyfans, eller ett kommentarsfält på en video på tiktok av unga tjejer som vill ha tips på hur man börjar tjäna pengar på det? Vad vi kommit fram till i denna uppsats är att man måste se skillnaden på individen och samhället i denna fråga, exempelvis utifrån Bronfenbrenners olika samhällsnivåer mikro, meso och makro. På mikronivå, individ, kan man ses som sin egna agent. Man är entreprenör, kanske tjänar bra mycket mer än om man hade jobbat mer traditionellt, färre arbetstimmar samt möjlighet att bestämma själv. Detta är såklart lockande, och även ett sätt att kanske ta sig vidare till något annat. Det finns exempel på kvinnor som

sålt material under sin studietid för att både betala studierna, men även slippa leva på existensminimum under studietiden. Att dessa personer skulle vara offer är kanske inte det första man tänker på. Å andra sidan, kan man istället tänka att kvinnorna är offer i det stora perspektivet, det vill säga meso och makro. Om man tittar på Onlyfans utifrån ett makroperspektiv, kan man argumentera för att plattformen har en negativ påverkan på unga kvinnor. Inte bara finns det en bild bland unga kvinnor att onlyfans är en snabbt och smidigt sätt att tjäna pengar, utan det är även enligt bland annat polisen Simon Häggström en inkörsport till den mer traditionella prostitutionen. Dessutom kan man bli så pass påverkad av sina prenumeranter att man börjar skapa material man inte känner sig bekväm med. De gränser som man kanske satt från början kan suddas ut, och ett steg till att börja stämma fysiska träffar är inte så långt bort längre.

En del som många inte talar om är att det är en ytterst liten grupp som säljer material på onlyfans som också tjänar mycket pengar. De videos på sociala medier som lovordar plattformen är tagna från de personer som också lyckats allra bäst. De är alltså en mycket liten grupp som målar en sofistikerad, grandios bild av Onlyfans, som sedan unga tjejer ser och blir inspirerade av. De ser en möjlighet själva att kunna ”lyckas” och börjar producera material. Enligt skolkuratoren är det också många av dessa unga kvinnor som mår psykiskt dåligt. De kanske har det svårt hemma, eller svårt i skolan eller arbetslivet. De söker ibland, enligt skolkuratoren, bekräftelse på diverse sociala medier samt plattformar som Onlyfans. Detta i sig kan skapa en sorts dysfunktionellt förhållande mellan konsumenterna och kreatörerna, där man utnyttjar varandra.

När det kommer till kritan huruvida en kvinna som säljer material på onlyfans är ett offer eller en agent handlar det till stor del över hur man ser på feminism. Ena delen anser att onlyfans är en exploatering av kvinnokroppen, där den blir en vara man köper och på så sätt objektifierar kvinnan. Man menar att den kvinnliga frigörelsen innebär rätten att få vara en person och inte ett objekt. Man kan även argumentera för att innebörden av “den lyckliga horan” är en av många typer av retorik av patriarkaliska struktur med ett mål att behålla könsmaktsordningen. Samtidigt menar motståndare till detta att onlyfans är en kvinnlig frigörelse, där man inte begränsar kvinnor eller deras kroppar.

11.Referenslista:

Bryman, Alan (2008) *Samhällsvetenskapliga metoder*. Uppl 2:5. Stockholm: Liber AB

Bäckström, Sofia & Tedla, Martha (2021).”EASY CASH , UTNYTTJA MÄN” Jmg institutionen för journalistik medier och kommunikation.

Ghadimi, Mariet (2007). Om kravet på oskuld. Socialvetenskaplig tidskrift nr 1.

Scaramuzzino, Gabriella (2014). Sexsäljares och sexköpares kollektiva handlande på internet: En svensk "fuckförening"?

Akademisk avhandling för filosofie doktorsexamen i socialt arbete vid Institutionen för socialt arbete, Linnéuniversitetet, Växjö

Nagel, Lisa. (2020). The Influence of the Covid-19 pandemic on the digital transformation of work. *International Journal of Sociology and Social policy*, 40(9), ss. 861-875.
doi:10.1108/IJSSP-07-2020-0323.

Westerstrand, Jenny (2008) *Mellan mäns händer. Kvinnors rättssubjektivitet, internationell rätt och diskurser om prostitution och trafficking*. 414 pp. Uppsala. ISBN 978-91-506-2033-7.

Martellozzo, Elena. och Bradbury, Paula. Center for Abuse and Trauma Studies. *Parenting for a Digital Future: How the pandemic has made young people more vulnerable to risky online sexual trade*. Hämtad 2022-04-20

<https://blogs.lse.ac.uk/parenting4digitalfuture/2021/08/11/online-sexual-trade/>

Nationalencyklopedin, Urie Bronfenbrenner.

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/urie-bronfenbrenner> (hämtad 2022-06-06)

Carlström, Johan & Pehrson, Johan. *Virusets Inverkan på svensk ekonomi - framförallt unga kvinnor som varslats*. SvD Näringsliv. Hämtad 2022-04-25

<https://www.svd.se/a/MRGP00/trots-okad-arbetsloshet-af-far-pengar-ove>

Goffman, Erving (2009) *Jaget och maskerna: en studie i vardagslivets dramatik*. Stockholm: Norstedts Akademiska Förlag

Mead, George Herbert (1976) *Medvetandet jaget och samhället - från socialbehavioristisk ståndpunkt*. Lund: Argos förlag AB

Grady, Constance. 2018. *The waves of feminism, and why people keep fighting over them, explained*.

<https://www.vox.com/2018/3/20/16955588/feminism-waves-explained-first-second-third-fourth> Hämtad 2022-05-02

Norrgrann, Katarina. 2021. *"Unga tjejer dras in i prostitution"*.

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/EpzLkK/unga-tjejer-dras-in-i-prostitution>

Hämtad 2022-04-30

Larsson, Ebba. 2020. *Så lockas unga tjejer från tiktok till onlyfans*.

<https://www.expressen.se/nyheter/sa-lockas-unga-tjejer-fran-tiktok-till-onlyfans>

Hämtad 2022-04-30

Tillman, Maggie. 2022. *Vad är OnlyFans, hur fungerar det och varför backade de från porrförbudet?*

<https://www.pocket-lint.com/sv-se/appar/nyheter/153545-vad-ar-bara-fans-som-anvander-det-och-hur-fungerar-det>

Hämtad 2022-05-02

Bernstein, Jacob. 2019. *How OnlyFans Changed Sex Work Forever*.

<https://www.nytimes.com/2019/02/09/style/onlyfans-porn-stars.html>

Hämtad 2022-05-15

Goutam Karmakar. (2021). Prostitution and Perceptiveness: Violated and Aging Bodies in Rizia Rahman's Letters of Blood;. *Asiatic: IIUM Journal of English Language and Literature*, 15(2), 111–127. Hämtad från

<https://journals.iium.edu.my/asiatic/index.php/ajell/article/view/2348>

12. Bilaga

Intervjuguide - Kurator

Dessa teman bör vi röra under intervjuns gång:

1. Självbild - självdestruktivitet, dåligt självförtroende?
2. Självständighet -
3. Självbestämmande - Kunna välja själv vad man vill göra?
4. Ekonomiska aspekter - ökad ekonomisk självständighet eller ekonomisk kris?
5. Förändring över tid - finns det något skillnad i diskursen?
6. Sociala aspekter - gemenskap
7. Empowerment och feminism
8. Digitaliseringen - sociala medier, covid-19 mm

Frågor:

- Hur länge har du arbetat som kurator?
- Vad är dina erfarenheter av vilka som ägnar sig åt försäljning av sexuellt material?
- Har diskursen ändrats över den tiden som du arbetat som kurator?
- Hur ser ungdomarna på sex? Finns det en öppenhet?
- De som kuratorn pratat med angående försäljningen av sexuellt material - vad utmärker dem? Finns det något som gör det?